

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÖĞRENCİ
DİSİPLİN SORUŞTURMA REHBERİ

27 ŞUBAT 2025

SUNUŞ

Anayasal bir ilke olan hukuk devleti ilkesi; devleti oluşturan erklerden birisi olan yürütme organının tüm iş ve işlemlerinin de hukuka uygun şekilde yürütülmesini gerekli kılar. İlgililerin kişisel ve özlük hakları üzerinde etkiler doğuran disiplin işlemlerinin hukuka uygun yürütülmesi ise ayrı bir önem taşımaktadır. Bu kapsamda hem hakkında disiplin soruşturması yürütülenlerin hukuki hak ve çıkarlarını koruyabilmek; hem de hukuk devleti ilkesi gereği Üniversitemizin işlemlerini hukuka uygun tesis etmek için disiplin süreçlerinin hukuka uygun şekilde yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu rehber öğrencilerin disiplin suçu teşkil eden fiilleri hakkında yürütülecek soruşturmaların hukuka uygun olarak yeknesak bir şekilde yürütülmesi amacına katkıda bulunabilmek için 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve ilgili diğer mevzuat ile disiplin hukukuna dair temel ilkeler esas alınarak hazırlanmıştır.

Rehber hazırlanırken ilgili mevzuatın yanı sıra disiplin hukuku hakkında doktrinden ve yerleşik yargı içtihatlarından da faydalanılmıştır. Bilhassa yoruma açık yahut istisnai konularda örnekler üzerinden Hukuk Müşavirliğimizin hukuki görüşü izah edilmeye çalışılmıştır. Rehberin son kısmında soruşturma sürecinde yapılabilecek iş ve işlemler hakkında örnek yazı ve tutanak formları hazırlanmıştır.

Disiplin soruşturmalarına dair işlemler, mutlak ve birincil olarak disiplin hukukuna dair genel ilkeler ve güncel mevzuat hükümleri uyarınca yürütülmelidir. Müşavirliğimizin istisari nitelikte görüş ve değerlendirmelerini içeren ve yayımlandığı 27.02.2025 tarihindeki mevzuat esas alınarak hazırlanan işbu rehber ise bağlayıcı olmayıp süreci yorumlamak ve hukuki görüş bildirmek suretiyle yardımcı bir kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Av. Emrah AKSAKAL

Hukuk Müşaviri

Öğrenci Disiplin Soruşturması İş Akış Şeması

1. Soruşturma konusu fiilin tespiti (Şikayet, İhbar, Dilekçe, Tutanak, Tespit, Denetim vs.)
2. Soruşturma konusu fiile ilişkin belgelerin soruşturma açmaya yetkili birime gönderilmesi
3. Disiplin amiri tarafından failin/fiilin tespit edilemediği durumlarda inceleme başlatılması. (Soruşturma zamanaşımı gözetilerek incelemenin istisnai olarak failin/fiilin tespit edilemediği durumlarda zorunluysa yapılması; diğer durumlarda doğrudan soruşturma başlatılmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.)
- 4- Soruşturma açmaya yetkili amir tarafından fiilin tespitinden (idarece öğrenildiği tarihten) itibaren fiilin niteliğine göre geçerli zamanaşımı süreleri göz önünde bulundurularak soruşturma açılmasına karar verilmesi: Soruşturmacı/soruşturmacılar görevlendirilmesi ve dosyanın soruşturmacıya teslimi
- 5- Soruşturmacı tarafından soruşturma işlemlerinin tamamlanması (kopya malzemeleri, kamera görüntüleri, tutanak, öğrenci özlük bilgileri ve başarı durumu gibi tüm delillerin toplanması) şüpheli, şikayetçi ve tanığın ifadesinin alınması dosyadaki bilgilere göre soruşturma raporu düzenlenmesi
- 6- Soruşturma raporunun disiplin cezası vermeye yetkili amir / kurula gönderilmesi
 - a. Soruşturma raporunun uygun olmaması: Dosyanın soruşturmacıya iadesi ile birlikte rapordaki eksikliklerin giderilmesi
 - b. Soruşturma raporunda teklif edilen cezanın değerlendirilmesi:
- 7- Disiplin cezası vermeye yetkili amir/disiplin kurulu tarafından öğrenciye savunmaya davet yazısı yazılması ve son savunmanın alınması (En az 7 (yedi) gün süre verilmeli)
- 8- Disiplin cezasına ilişkin karar verilmesi (soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **10 gün** içinde karar verilmelidir.)
 - a. Disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilmesi: İlgililerine bilgi verilerek dosyanın kapatılması
 - b. Disiplin cezası verilmesine karar verilmesi: İlgililerine bilgi verilmesi
- 9- Disiplin cezasına karşı 15 günlük süre içinde Üniversite Yönetim Kurulu'na itiraz, itiraz başvurusundan sonra itiraz makamının 15 gün içinde itirazı değerlendirmesi
 - a. İtirazın reddine karar verilmesi: İlgililerine kararın tebliği
 - b. İtirazın kabulü halinde: İlgililerine kararın tebliği ve yetkili disiplin amiri veya kurulunun kabul gerekçesini dikkate alarak otuz gün içinde yeni karar verebilmesi

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMA REHBERİ

A. Genel Esaslar

Yükseköğretim kurumlarında ön lisans/lisans/lisansüstü düzeylerde eğitim gören tüm öğrenciler disiplin soruşturması bakımından 2547 sayılı Yükseköğretim Kurumları Kanununa tabidir. Disiplin soruşturmalarına ilişkin usul ve esaslar 2547 sayılı Kanunun 54. maddesinde düzenlenmiştir.

Yükseköğretim kurumları öğrencilerinin disiplin işlemleri ile ilgili 18.08.2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği yürürlükten kaldırıldığından** (11.03.2023 tarih ve 32129 sayılı Resmi Gazete) **öğrenci disiplin işlemleri yalnızca 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 54. maddesi uyarınca yürütülmelidir.**

Anayasa Mahkemesi'nin 22.02.2024 tarih E:2023/78, K:2024/55 sayılı kararı ile 2547 sayılı Kanun'un öğrencilerin izinsiz gösteri yapması ve benzeri fiillere ilişkin bazı disiplin cezalarını düzenleyen maddeleri iptal edilmiştir. Görüldüğü üzere soruşturma ile ilgili mevzuat sürekli değişebilmektedir. **Bu gerekçeyle ilgililerin ve üniversitemizin hak kaybı yaşamaması adına soruşturma süreci yürütülürken bu rehberin 27.02.2025 tarihindeki mevzuat esas alınarak hazırlandığı gözetilerek “mevzuat.com.tr” adresinde yer alan güncel mevzuatın takip edilmesi önem arz etmektedir.**

B. Soruşturma Hazırlığı ve Soruşturma Açılmasına Karar Verilmesi

Soruşturma konusu fiilin şikayet, ihbar, dilekçe, tutanak, tespit, denetim gibi herhangi bir yolla öğrenilmesi sonrasında konu hakkındaki tüm bilgi ve belgeler toplanarak dosya derhal soruşturma açmaya yetkili disiplin amirine gönderilir.

1. Soruşturma Açmaya Yetkili Disiplin Amirleri

Yükseköğretim Kurumlarında Öğrenci Disiplin Amirleri 2547 sayılı yasanın 54/3. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- **54/3-a)** Bir fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu içinde öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü yetkilidir.
- **54/3-b)** Yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden

çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında, soruşturma açmaya rektör yetkilidir.

Not: Öğrenci **başka bir yükseköğretim kurumunda** eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir. (54/6-e) Bu durumda soruşturma açma yetkisi **öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki disiplin amiri değil, eğitim aldığı yükseköğretim kurumundaki disiplin amiridir.**

Not: Akademik ve idari personel disiplin soruşturması açılması noktasında Rektör üst disiplin amiri olduğundan bağlı idari yahut akademik birimlerdeki personel hakkında disiplin soruşturması açabilmektedir. Yani bir fakülte'deki öğretim üyesinin sıralı disiplin amiri fakültenin dekanı olsa da üst disiplin amiri olarak Rektör de disiplin soruşturması açabilmektedir. Ancak öğrenci disiplin soruşturmaları açısından 2547 sayılı Kanunun 54/3. maddesinde disiplin soruşturması açabilecek disiplin amirleri açıkça sayılmıştır. 54/3-a kapsamında kalan fiiller bakımından soruşturma açmaya ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü yetkilidir. **Dolayısıyla bu kapsamda kalan fiiller bakımından Rektör'ün akademik-idari personel soruşturmalarındaki durumun aksine üst disiplin amiri olarak disiplin soruşturması açamayacağı değerlendirilmektedir. Rektörün disiplin soruşturması açabileceği fiiller ise 54/3-b kapsamında kalan fiillerdir (Yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında).**

2. Soruşturma Açılması Emri

Soruşturma açma yetkisi ile disiplin cezası verme yetkisi karıştırılmamalıdır. Soruşturma açma yetkisine sahip disiplin amirleri yukarıda sayılmıştır.

Disiplin amirlerinin yardımcıları veya diğer kamu görevlileri ancak disiplin amirinin görevinin başında bulunmadığı zamanlarda **yazılı olarak vekaleten** görevlendirilmişlerse soruşturma açabilirler.

Disiplin amirleri dışında kalan bölüm başkanı, ana bilim, ana sanat, bilim veya sanat dalları başkanları görev alanları ile ilgili disiplin soruşturmasına konu olabilecek fiilleri en kısa

zamanda disiplin amirlerine (Dekan, Enstitü/Yüksekokul Müdürü veya m. 54/3-b kapsamında ise Rektör) bildirmelidir.

3. Soruşturmaya Konu Fiilin Tespit Edilmesi ve İlgili Birime Gönderilmesi

Disiplin cezasına konu fiil disiplin amirince re'sen tespit edileceği gibi şikayet veya denetim sonucunda da ortaya çıkabilir yahut üniversite görevlilerince tutanak ile tespit edilerek bildirilebilir. Disiplin amirince tespit yapılmadığı hallerde disipline konu fiile ilişkin bilgi-belge, tutanak, görüntü kaydı vs. toplanarak ilgili birime gönderilir. Görevlilerce tespit edilen disiplin suçu konusu fiillere ilişkin tutanakta (ör: sınav kopya tutanağı.) soruşturmaya esas olabilecek lehe ve aleyhe tüm hususlar belirtilir. Dosya ilgili birim tarafından 2547 sayılı Kanunun 54/3. maddesi doğrultusunda ilgili disiplin amirine gönderilir. Disipline konu fiil, aynı zamanda yürürlükteki ceza kanunları ve suç ve ceza içeren diğer kanunlar açısından suç niteliği taşıyorsa adli makamlara suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir. Ayrıca suç teşkil eden bir olay (*Örneğin Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak*) hakkında **adli makamlarca ceza soruşturması/kovuşturması yürütülüyor olması ayrıca disiplin soruşturması yürütülmesine engel değildir.**

Disiplin cezası gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Yazıda suçlanan öğrencinin adı, soyadı, bölümü, öğrenci numarası ile olayın/eylemin ne olduğu gibi bilgiler belirtilir.

Disiplin soruşturmasına, zamanaşımı süreleri gözetilerek disipline konu olay öğrenilince derhal başlanılır.

4. İnceleme Aşaması

Disiplin amirinin meydana gelen her fiil bakımından disiplin soruşturması açma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bazı durumlarda disipline konu fiilin işlendiğine ilişkin veya faillerin tespiti bakımından yeterli bilgi, belge bulunmayabilir. Bu durumda disiplin amiri tarafından inceleme başlatılabilir. Yine aynı şekilde meydana gelen bir olay ile ilgili şüphelilerin kim olduğu, daha önce bu hususta soruşturma yapıp yapılmadığı hususlarında da inceleme yaptırılabilir. ([BKZ. EK 1, EK2, EK 3](#)).

Öğrenci disiplin soruşturmasına öğrenme tarihinden itibaren zamanaşımı süresi olan 30 gün (bir/iki yarıyıl uzaklaştırma ve çıkarma cezası gerektiren suçlarda 3 ay) içerisinde başlanmalıdır. Dolayısıyla soruşturma zamanaşımı gözetilerek incelemenin istisnai olarak failin/fiilin tespit edilemediği durumlarda zorunluysa yapılması; diğer

durumlarda doğrudan doğruya soruşturma başlatılmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

İnceleme aşaması için bir kişi görevlendirilebileceği gibi bir komisyon da kurulabilir. Görevlendirilenler gerekli bilgi ve belgeleri toplayabilir ve ilgililerin ifadelerine başvurabilir.

İnceleme sonucunda bir rapor düzenlenir ve bu rapor görevlendiren disiplin amirine sunulur. Raporda inceleme konusu, inceleme kapsamında yapılan işlemler, olayın değerlendirilmesi ve son kısımda gerekçeleriyle birlikte kimler hakkında hangi işlemlerin yapılması gerektiği yönünde incelemecinin kanaati yer alır.

5. Soruşturma Açılma Zamanışı

Disiplin suçu niteliğindeki fiil ve halleri işleyen öğrenciler hakkında bu fiil ve hallerin işlendiğinin soruşturmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;

- **54/4-b.1** Kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında **bir ay içinde;**
- **54/4-b.2** Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında **üç ay içinde;**

Disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanışımına uğrar.

- Disiplin cezasının **yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde**, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren **kalan disiplin ceza zamanışımı süresi içerisinde**, zamanışımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde **en geç üç ay içerisinde** kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir. Başka bir ifadeyle disiplin cezasının yargı kararı ile iptal edilmesi durumunda yeniden ceza verme yetkisi zamanışımı süresi kararın idareye tebliğ edildiği tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanışımı süresi kadar; zamanışımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde ise 3 aydır. Bu sürelerden sonra disiplin cezası verilemez.

6. Ceza Zamanışımı

Disiplin cezasını gerektiren eylemler hakkında süresi içerisinde soruşturma başlatılsa dahi işlendiği tarihten itibaren, en geç **iki yıl** içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanışımına uğrar. **Bu kural yukarıdaki süreler içerisinde soruşturmaya başlanılmasına rağmen 2 yıl içinde soruşturmanın tamamlanarak disiplin cezasının verilememesi halinde disiplin cezası verilemeyeceğinin altını çizmektedir.**

Bilindiği üzere akademik ve idari personel disiplin soruşturmasında aynı fiile ilişkin ceza soruşturması veya ceza kovuşturması söz konusuysa kovuşturma sonucu disiplin soruşturması için bekletici mesele yapılabilir. (2547- 53-A/n) Ancak öğrenci disiplin soruşturmalarına ilişkin 54. maddede ise böyle bir düzenlemeye yer verilmemiş, **aksine Kanunun 54/6-ğ bendinde öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olmasının disiplin soruşturmasını geciktirmeyeceği düzenlenmiştir. Yalnız Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren ‘suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak’ fiilleri açısından zamanaşımı süresinin adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlayacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla bu suç hakkında yargı sürecinin bekletici mesele yapılabileceği; bunun dışındaki suçlar hakkında mevcut ceza soruşturma/kovuşturmasının öğrenci disiplin soruşturması açısından bekletici mesele yapılamayacağı değerlendirilmektedir.**

Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren ‘suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak’ fiilleri açısından ilgili mahkemece kişinin suç işlediği sabit görülerek ceza verilmesi halinde **sadece bu hükmeye dayanılarak disiplin cezası verilmesi kişinin disiplin hukuku açısından masumiyet ilkesini ihlal edecektir. Mahkeme kararı kesinleşse de kişinin fiilinin disiplin hukuku açısından da cezayı gerektirdiğinin tespiti için öğrencinin savunmasının alınması dışında (fiili imkan varsa savunma da alınmalıdır) diğer işlemler olağan usulle yürütülmeli ve tamamlanmalıdır.**

Not: YÖK’ün de aynı yönde görüşe sahip olduğu yerleşik vargı içtihatları uyarınca örgüt üyeliği suçu nedeniyle yükseköğretimden çıkarma cezası verilebilmesi için örgüt üyeliğinin öğrencilik süresince de devam etmesi gerekmektedir. Yani kişinin Üniversiteye kayıt olmadan örgüt üyeliği suçu işlemiş olması ve suçun herhangi bir nedenle kesintiye uğramış olması durumunda öğrencilik süresince örgüt üyeliği devam etmeyeceğinden çıkarma cezasının verilemeyeceği değerlendirilmektedir.

7. Soruşturmacı Tayini

Disiplin amiri disiplin soruşturmasını soruşturmacı (BKZ EK-4), birden fazla soruşturmacı veya komisyon görevlendirmesi sureti ile yaptırabilir. (BKZ EK-5) Komisyon oluşturulması durumunda oy eşitliği göz önüne alınarak tek sayıda üye görevlendirilmelidir. Disiplin amiri gerekli gördüğü takdirde başka bir fakülteden/yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilir (54/3-c). Soruşturmacı veya soruşturma komisyonu görevlendirmesi yazılı olarak yapılmalıdır.

Soruşturmacı olarak görevlendirilen kimsenin soruşturmayı yürütmeye engel bir mazereti (olayla ilgisi, olayın taraflarıyla yakınlığı, konuyla ilgili başka bir süreçte görev alması vb.) olmaksızın prensip olarak bu görevden kaçınması mümkün değildir. Bu görevin haklı bir durum olmadığı halde yerine getirilmemesi hali de ayrı bir disiplin suçunu oluşturur.

8. Soruşturmanın Tamamlanma Süresi ve Ek Süre

Soruşturmacı veya soruşturma komisyonu görevlendirmesi yazılı olarak yapılmalı, yazıda soruşturmanın 30 (otuz) gün içerisinde tamamlanması, tamamlanamıyorsa gerekçesi ile birlikte disiplin amirinden ek süre istenilmesi gerektiği belirtilir. **(Disiplin amiri sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar ek süre verebilir.)**

C. Soruşturma

1. Genel Hükümler

Soruşturmanın amacı, hakkında soruşturma açılanın üzerine atılı disiplin suçunu işleyip işlemediğinin, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ve süratle ortaya çıkarılmasıdır. Soruşturma görevlendirilen soruşturmacı veya komisyon eliyle yürütülür.

Soruşturmacı, soruşturmaya konu fiil ve öğrenciler hakkında, bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiyeye başvurma, keşif ve inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yapma yetkisini haizdir. Soruşturmacı tarafından yapılan tüm bu işlemler tutanak altına alınmalıdır.

Soruşturma, yalnızca disiplin amiri tarafından verilen emir çerçevesinde yapılmalıdır. **Eğer soruşturma konusu dışında başkaca soruşturma gerektirecek fiiller veya failler tespit edilirse bu fiil veya fail soruşturulmadan gecikmeksizin disiplin amirine bildirilmelidir.** Bu durumda soruşturma, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından paralel usulle genişletilir veya yeni soruşturma açılır. Bu şekilde genişleyen soruşturmalar için yeni soruşturmacı/soruşturmacılar tayin edilebilir yahut komisyon oluşturulabilir. Bu usul işlemleri gerçekleştirilmeksizin soruşturma esnasında ortaya çıkan bilgiler dahilinde soruşturmanın soruşturmacı bakımından fiil veya kişi bakımından genişletilmesi soruşturmayı hukuka aykırı hale getirecektir.

Soruşturmanın her aşaması gizli olarak yürütülmelidir. Soruşturma dosyalarının içeriği soruşturma sürecinde soruşturmacı, disiplin amiri/kurulu dışında kimse tarafından incelenmemelidir. **Evvelce tamamlanmış eski soruşturma dosyalarının içeriği de yetkili**

merciler yazılı olarak talep etmedikçe, arşivlenmek üzere zimmetlendiği görevli tarafından dahi incelenmemelidir.

Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir.

Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez. Soruşturma tamamlandığı takdirde eğer bir ceza verilmişse öğrencinin dosyasında saklanır.

Not: Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl uzaklaştırma cezası ile çıkarma cezasını gerektiren suçlarda soruşturma açmaya yetkili amirin teklifi üzerine veya re'sen, rektörün kararıyla otuz günü geçmemek üzere öğrencinin yükseköğretim kurumu binalarına sokulmaması yönünde **tedbir uygulanabilir (54/6-f)**. Bu bir ceza değil tedbir niteliğindedir. **İhtiyacın ortadan kalkmasıyla tedbir derhal kaldırılır.** Tedbir kararı Rektör tarafından resen veya disiplin amirinin teklifi üzerine verilir.

2. Evrak, Delil Toplama ve Bilgi Belge İsteme

Soruşturmacı soruşturmayı aydınlatmak amacıyla her türlü evrak, delil, bilgi ve belgeyi incelemelidir. **Yapılan her işlem için tutanak tutulması gerekir.** Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Soruşturmacı, soruşturmayla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplama ve bu hususta ilgili makamlarla yazışma yapma yetkisine haizdir. Bu bilgi ve belgeler gecikmeksizin ilgili makamlar tarafından soruşturmacıya verilir. **Bu yazışmalar kurum içinde olabileceği gibi kurum dışı yazışmalar da olabilir.** Soruşturmaya dair tüm yazışmalarda da soruşturmanın gizliliği ilkesine riayet edilmeli; görevlendirme, ifadeye davet gibi usul işlemleri dışında gizli kalması gereken bilgilerin yer aldığı yazılar niteliğine göre GİZLİ ve/veya KİŞİYE ÖZEL gönderilmelidir. 11.01.2018 tarih 1248 sayılı 'Gizli Yazılar' konulu YÖK yazısında da işaret edildiği üzere 2017/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca özel ve üstü gizlilik dereceli belgelerin EBYS üzerinden değil, fiziki olarak gönderilmesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Soruşturmacı soruşturulan öğrencinin **leh ve aleyhine olan tüm delillerin toplanmasına**, isnat edilen fiilin yer ve zaman bakımından ortaya konacak şekilde tanık beyanlarına yahut diğer delillere dayanarak tespit edilmesine önem göstermelidir.

Soruşturma sürecine dair kamera görüntülerine ihtiyaç duyuluyorsa; **kameraların sistemde kalma sürelerinin sınırlı olduğu gözetilerek görüntülerin ilgili birimden temini için gerekli yazışmaların ivedilikle tamamlanması gerektiği değerlendirilmektedir.**

3. İfade Alma

Uygulamada sıklıkla hata yapıldığı üzere **ifade alma, savunma ile aynı şey değildir.** Mahkeme kararlarına sıkça konu olduğu üzere soruşturma aşamasında soruşturulanın ifadesi ile ikinci bir savunma alınmaksızın ceza verildiği görülmektedir. **İfade alma soruşturma sürecinde soruşturmacı tarafından delil toplamaya yönelik bir uygulama iken savunma, kişiden soruşturma sonucunda elde edilen bulgulara ve soruşturma dosyasına dair diyeceklerinin alınması suretiyle soruşturulanın anayasal bir hak olan savunma hakkını kullanmasına imkan sağlanması amacını taşır.** Savunma alınma usulü daha kapsamlı olup, savunmaya ilişkin detaylara aşağıda yer verilmiştir. **Dolayısıyla soruşturulanın savunması alınmadan yalnızca soruşturma aşamasında ifadesi alınarak disiplin cezası verilemez.**

Soruşturmaya konu olayın aydınlatılması için soruşturmacı, olay hakkında bilgisi olduğunu düşündüğü kişilerin ifadesini alabilir. İfadesine başvurulacak kişilerin tek tek ifadelerinin alınması gerekir. Soruşturmaya usulen öncelikle varsa şikayetçinin ifadesinin alınmasıyla başlanması uygun olur. Varsa diğer bilgi/görgü tanıklarının ifadesinin alınarak en son soruşturulan kişinin ifadesinin alınması, diğer ifadelerde ortaya çıkabilecek delil veya bilgiler hakkında soruşturulana soru sorulabilmesi açısından önemlidir.

İfade sözlü olarak alınabileceği gibi yazılı olarak da verilebilir. İfadesi alınacak kişinin yazılı çağrı şeklinde davet edilmesi ve **ifadenin alınması için teamül gereği 7 günlük süre verilmesi uygun olur. Bu husus zorunlu olmadığı gibi özellikle, soruşturmanın süratli şekilde sonuçlandırılması veya delillerin yok edilmesi gibi haller söz konusu olduğunda bu süre aranmayabilir.** İfade alma işlemi tutanağa bağlanmalıdır. İfade verecek kişinin kimliği tespit edilmeli ve bu husus tutanağa yazılmalıdır. **Müsteki, bilirkşi veya tanık ifadelerinin yeminli olarak alınması gerekmektedir. İfade sözlü olarak alınacaksa zabıt katibine de önceden görevlendirme aşamasında yemin ettirilmemişse yemin ettirilir ve durum tutanak altına alınır. Ancak soruşturulana yemin teklif edilmez.**

Soruşturma konusu olaya ilişkin ifadelerin; olay, yer, tarih, saat vs. gibi hususların aydınlatılarak alınması gerekir. Sorulan sorular ve sorulara verilen cevaplar ayrıntılı olarak yazılmalıdır.

Yeni hususların tespiti veya yeniden ifadeye başvurulma durumu ortaya çıktığı takdirde ifadesi alınan kişilerin yeniden ifadesine başvurulabilir.

İfade sonunda kişiye, soruşturma ile ilgili eklemek istediği olup olmadığı sorulmalıdır. İfade tutanağının her sayfası ifadeyi veren ve soruşturmacı tarafından paraf ve imzalanması gerekir.

İfadeye çağrılan kişinin ifade vermemesi halinde usulen son kez çağrı yapılabilir.

İfadeye çağrı yazısı şikayetçi ([BKZ EK-7](#)), tanık ([BKZ EK-8](#)) ve şüpheli ([BKZ EK-9](#)) için ayrı ayrı yazılır. Yazıda soruşturma konusu fiil-olay ve ifadenin alınacağı gün, saat ve yer bilgisi yer alır. Her ifade ayrı ayrı tutanağa bağlanır. (BKZ [EK-10 \(Şikayetçi\)](#), [EK-11 \(Tanık\)](#), [EK-12 \(Soruşturulan\)](#))

4. Soruşturmanın Tamamlanma Süresi

2547 sayılı Kanunun 54/4-a maddesi uyarınca soruşturma, görev yazısının soruşturmacıya tebliğinden **en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır**. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı **gerekçeli ve yazılı olarak ek süre talep edebilir**. Disiplin amiri sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar ek süre verebilir.

5. Soruşturma Raporunun Hazırlanması ve Teslimi

“2547 54/6-g) Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporla soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması halinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturma ile ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir.”

Soruşturmacı soruşturma süresi (30 gün) içerisinde soruşturma dosyasında topladığı bilgi ve belgeleri değerlendirerek soruşturma raporunu hazırlar. ([BKZ. EK-14 SORUŞTURMA RAPORU](#))

Bu raporda;

- Soruşturma emrini veren makam, görevlendirme yazısı tarih ve sayısı,
- Soruşturma konusu, soruşturulan öğrencinin/öğrencilerin isim, unvan ve görev yeri bilgileri,

- Soruşturmada yapılan işlemler, incelenen hususlar, toplanan deliller, dinlenen tanıklar ve ifadeler,
- Bu deliller çerçevesinde olayın değerlendirilmesi ve gerekçeli olarak suçun oluşup oluşmadığı kanaati,
- Suç oluşmuşsa kim tarafından, hangi fiil veya hal ile yapıldığı,
- Suçun kanunda tarif edilen maddesi; madde, fıkra, bent, alt bent numarası; fiilin veya halin kanunda yer alan suçun tarifindeki hangi fiil veya hal ile örtüştüğü veya benzeştiği,
- Suçun karşılığında kanunda öngörülen cezanın ne olduğu,
- Soruşturma ile ilgili alınabilecek tedbirlerin ne olduğu

hakkında soruşturmacının kanaati/önerisi/teklifi yer alır.

Soruşturmacı değerlendirme kısmında ortaya koyacağı öneri kısmına kadar soruşturma hakkındaki kanaatini gizli tutarak tarafsız olmalı, soruşturulananın lehine olabilecek delil ve gelişmeleri de dosyasında toplayarak raporda göstermelidir.

Soruşturmacı, soruşturma raporunu tamamladıktan sonra, raporla birlikte toplamış olduğu tüm delillerin yer aldığı dosyayı ve dizi pusulasını [\(BKZ EK-16 DİZİ PUSULASI\)](#) soruşturma emrini veren makama resmi yazı ekinde teslim eder. [\(BKZ. EK-15 SORUŞTURMA RAPORU VE DOSYASI TESLİM YAZISI\)](#)

D. Karar

1. Disiplin Cezası Verme Yetkisi

Disiplin cezası vermeye yetkili kişi ve kurullar 2547 sayılı Kanunun 54/7 maddesinde sayılmıştır. Bunlar:

- a) Kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezaları ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürünce verilir (54/7-a)
- b) Müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir. (54/7-b)
- c) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezaları, yetkili disiplin kurulunca verilir. (54/7-c)

Yetkili disiplin kurulu; fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin yönetim kurulları, rektörlük

tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kuruludur. (54/7-ç) Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır. Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur. Disiplin kurullarında raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç beş gün içinde tamamlar. Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır. (2547 54/8)

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez. Disiplin amirlerinin yardımcıları (rektör yardımcısı, dekan yardımcısı, enstitü müdür yardımcısı) disiplin cezası veremezler. Yalnızca disiplin amirlerinin görevlerinde bulunmadıkları zamanlarda resmi ve yazılı olarak makama vekâlet etmek üzere görevlendirildiklerinde disiplin cezası verebilirler. Sadece istisnai durumlarda ceza vermeye yetkili amirin tarafsız olamayacağı bir durum söz konusu ise ceza üst disiplin amiri tarafından verilebilir. Disiplin kurullarında ise karar; toplantı/karar yeter sayılarına uyulmak suretiyle ilgili kurul üyesinin katılımı olmaksızın alınır.

Soruşturma açma yetkisi ve disiplin cezası verme yetkisi birbiriyle karıştırılmamalıdır. Disiplin soruşturması açma yetkisi 54/3-a ve b bendi uyarınca fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü ile Rektöre aittir. Ancak disiplin cezası verme yetkisi ise yukarıda a, b ve c başlıklarında sayılan kişi/birimlerdedir.

Not: Öğrenci başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir. (54/6-e) Bu durumda disiplin cezası verme yetkisi öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki değil eğitim aldığı yükseköğretim kurumundaki disiplin amiri/disiplin kurulundadır.

2. Soruşturma Raporunun Değerlendirilmesi

Soruşturmacı soruşturmayı tamamladıktan sonra hazırladığı soruşturma raporunu soruşturma dosyası ile birlikte disiplin cezasını vermeye yetkili amir veya kurula gönderir. **Disiplin cezası vermeye yetkili makam soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı soruşturmacıya iade edebilir veya soruşturma raporunda önerilen cezayı değerlendirebilir.**

3. Son Savunma

Disiplin cezalarına ilişkin yargı kararları incelendiğinde iptal gerekçelerinin önemli bir kısmının soruşturulan öğrencinin savunma hakkının ihlaline, sınırlandırılmasına veya savunma alınmasına ilişkin usul işlemlerinin kanuna uygun yapılmamasına dayandırıldığı görülmektedir.

2547 sayılı Kanunda savunma-son savunma diye bir ayrım yer almamaktadır. Ancak idarece verilen disiplin cezalarını iptal eden yargı kararlarında soruşturulan kişinin soruşturmacı tarafından alınan ifadesinin idare tarafından savunma gibi değerlendirilerek başkaca savunma alınmadan ceza vermesinin gerekçe gösterildiği görülmektedir. Benzer şekilde soruşturma tamamlanmadan veya soruşturulan kişiye isnat edilen fiiller ve önerilen ceza bildirilmeden savunma alınması iptal sebebi olabilmektedir. Son savunma ifadesindeki ‘son’ vurgusu savunmanın soruşturma raporu tamamlandıktan sonra kişiye soruşturma konusu fiil, kanunda disiplin cezası gerektiren fiillerden hangisiyle örtüştüğü ve önerilen ceza bildirilerek alınması gerekliliğinin altını çizmek üzere yapılmaktadır.

Savunmanın, soruşturma raporu tamamlandıktan ve dosya disiplin cezası vermeye yetkili amir/kurula teslim edildikten sonra savunmaya davet yazısı ile tespit edilen günde alınması gerekmektedir. Savunmaya davet yazısında soruşturulana savunma için en az 7 (yedi) gün süre tanınmalıdır. [\(BKZ. EK-17 SAVUNMA \(SON SAVUNMA\) İSTEME YAZISI\)](#)

Öğrenciye savunmasını yapacağı tarihten en az yedi gün önce savunmasını sunması tebligat kanunu uyarınca mutlaka yazılı olarak bildirilir; ayrıca öğrenci bilgi sistemi üzerinden veya elektronik posta ya da kısa mesaj ile de bildirilebilir. (54/5-a)

Savunmanın soruşturmacı (muhabbik, müfettiş) tarafından değil, disiplin cezası vermeye yetkili amir/kurul tarafından alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Soruşturmacının soruşturma raporunu hazırlamadan önce soruşturma konusu fiil veya tutumla ilgili soruşturulan kişiden ifade yoluyla aldığı bilgiler savunma değildir. Yargı kararlarında çokça işlendiği üzere savunmanın soruşturma raporu tamamlandıktan sonra kişiye soruşturma konusu fiil, kanunda disiplin cezası gerektiren fiillerden hangisiyle örtüştüğü ve önerilen ceza bildirilerek alınması gerekmektedir. **Soruşturma sürecinde soruşturmacı tarafından savunma alma işlemi yapılmış olsa dahi cezayı vermeye yetkili amir/kurul tarafından son savunmanın yeniden alınması gerektiği değerlendirilmektedir.**

Savunma sözlü yahut yazılı olarak yapılabilir. Sözlü yapılması durumunda soruşturulananın savunmasını aynen zapta geçirmek üzere bir zabıt katibi görevlendirilir. Görevlendirilen katibe söylenenleri hiçbir şey katmadan ve çıkarmadan aynen yazacağına ve görevle ilgili hiç kimseye bilgi vermeyeceğine dair yemin teklif edilerek bu husus da tutanak

altına alınır. [\(BKZ EK-6\)](#) Savunma sonunda bir tutanak hazırlanır ve her sayfası soruşturulana paraflatılarak imzalatılır. [\(BKZ. EK-18 SÖZLÜ SAVUNMA TUTANAĞI\)](#)

Kişinin savunma yapmaması, kendisine yöneltilen fiili işlediğini yahut fiili ikrar ettiğini göstermez. Bu durumda soruşturulanın sadece savunma hakkından vazgeçtiği göz önüne alınarak mevcut deliller üzerinden ceza verilmesi kanaati oluşursa cezalandırılmalıdır.

4. Değerlendirme ve Karar

Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amiri/kurulu soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir/kurul, soruşturma raporunu ve soruşturma dosyasında bulunan bilgi ve belgeleri değerlendirerek kanunda tarif edilen suça ilişkin fiilin işlendiğine kanaat getirirse ilgili cezayı verebilir. Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amiri/kurulu soruşturmacının önerdiği cezayı aynen verebileceği gibi daha hafif bir cezayı da verebilir. **Buna karşın, soruşturmacının önerdiği cezadan daha ağır bir cezanın verilmesi mümkün değildir.**

Bir fiil nedeniyle birden fazla ceza verilemez. İşlenen tek fiil birden fazla suç tipine uyuyor ve birden fazla ceza söz konusu ise bunlardan yalnız en ağır olan ceza verilmelidir. Örneğin Yükseköğretim kurumu içerisinde dersin yapılacağı dersliği fiilen işgal ederek dersin yapılmasına engel olan bir öğrenci hem “*Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak (2547 – 54/1-c-1)*” hem de “*Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak (2547 – 54/1-b-1)*” fiilini işlemiş olacaktır. Bu durumda **yalnız ağır olan** 2547 – 54/1-c-1’de yer alan fiilin gerektirdiği “Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma” cezası verilmelidir. Ayrıca 2547 – 54/1-b-1 uyarınca ceza verilmez.

Muhtelif Danıştay kararlarında, hukuka aykırı olması sebebiyle ceza soruşturması ve kovuşturması sırasında kullanılamayan hukuka aykırı delillerin disiplin soruşturmasında ve kovuşturmasında kullanılabileceği ve disiplin hukukunda kimi durumlarda kanaatin yeterli olması nedeniyle bunu yasaklayan bir hüküm olmadığı ifade edilmektedir. Ancak yine muhtelif Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarında ceza yargılamasına hâkim olan ilkelerin disiplin hukukunda da uygulanması gerektiği işaret edilmiştir. Bu bağlamda yalnızca hukuka aykırı

delile (Örneğin haberleşmenin gizliliği veya özel hayatın gizliliğine aykırı olarak elde edilen fotoğraf, ses, görüntü kaydı vs) dayandırılan disiplin cezası verilmemesi gerekmektedir. Bu husus soruşturma safhasında göz önüne dayanılarak etkin bir soruşturma ile fiile ilişkin tüm deliller toplanmalıdır.

Disiplin cezası hususunda değerlendirme yapılırken dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta da şahsilik ilkesine riayet edilmesidir. Anayasal bir ilke olan şahsilik ilkesi uyarınca ceza sorumluluğu şahsidir. Hiç kimse başkasının fiilinden sorumlu tutularak cezalandırılmaz. Şahsilik ilkesi idari yaptırımlar bakımından, dolayısıyla disiplin hukuku bakımından da geçerlidir. Mesela bir fiille ilgili bir sınıfın veya öğrenci grubunun tamamen cezalandırılması şahsilik ilkesini ihlal eder. Soruşturma konusu fiil ile ilgili her bir öğrencinin ayrı ayrı sorumluluk ve kusurları tespit edilerek değerlendirme yapılmalıdır.

Kişiye verilecek ceza değerlendirilirken kişinin fiildeki kusuru, fiilin ağırlık derecesi gibi hususlar göz önüne alınarak fiile ve duruma ilişkin ceza verilmeli, ölçülülük ilkesine riayet edilmelidir.

Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez. (54/6-ğ)

Disiplin cezası vermeye yetkili amirler kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **en geç on gün içinde karar vermek zorundadır**. Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. **Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde karar verir.** (54/9-ç)

Bir Derece Alt Cezanın Verilmesi: *Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları, disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, işlediği fiil dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranış, çalışma ve başarılarını dikkate alarak bir derece alt ceza verebilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.* (54/9-d)

Yukarıdaki hüküm uyarınca öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığı, işlediği fiil dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığı, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranış, çalışma ve başarıları dikkate alınarak bir derece alt ceza verilebilmektedir. Öğrencinin geçmiş davranış, çalışma ve başarıları soruşturmacı tarafından yazılı olarak bağlı bulunduğu Fakülte/Bölüm ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığından talep edilebilir. (BKZ EK-13 DİSİPLİN VE BAŞARI DURUMU ARAŞTIRMASI YAZISI)

Kanun hükmündeki ‘*bir derece alt ceza verebilir*’ ifadesinden ve muhtelif yargı kararlarından anlaşıldığı üzere **alt derece cezanın uygulanması zorunlu değil takdiri bir indirim sebebidir. Alt derece cezanın uygulanması zorunlu olmamakla birlikte, alt derece cezanın verilip verilmemesi ile ilgili değerlendirmenin yapılması ve bu değerlendirmenin ile gerekçesinin karar metninde yer alması gerektiği mütalaa edilmektedir.** Örneğin kişinin başarı durumunun yüksek olması, geçmiş çalışma/proje/bilimsel etkinliklerden dolayı ödül veya takdir yazısı alması, daha önce sözlü veya yazılı bir uyarı almaması gibi durumlar varsa karar metninde bu durumlar da gösterilmek şartıyla alt derece ceza uygulanabilir. Öğrencinin soruşturma konusu fiili daha önce de işlemesi, evvelce herhangi bir konuda sözlü veya yazılı olarak uyarılması, öğrenci hakkında kuruma şikayetler gelmiş olması, diğer öğrenciler veya öğretim elemanlarıyla çatışma yaşayarak uyumsuzluk göstermesi gibi durumlar söz konusu ise alt derece ceza uygulanmayabilir. Ancak bu değerlendirme ve gerekçesinin de karar metninde yer alması gerektiği değerlendirilmektedir.

Not: Bir derece alt cezayı asıl cezayı vermeye yetkili amir/kurul vermelidir. (54/9-d) Örneğin Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak fiilinin kanundaki müeyyidesi Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezası olup bu cezayı vermeye ilgili disiplin kurulu yetkilidir. Bu fiil açısından öğrenciye bir derece alt cezanın verilmesi uygun görülerek Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezası verilecek olursa cezayı alt cezayı vermeye yetkili disiplin amiri değil (Dekan/Müdür/Rektör) asıl cezayı vermeye yetkili ilgili disiplin kurulu verecektir.

5. Verilebilecek Cezalar

Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğrencilerine uygulanabilecek disiplin cezaları ve bu cezalara ilişkin fiiller şunlardır: (Hafif dereceden ağır dereceye sıralı) (2547-54/1)

a) Kınama: Öğrenciye öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarından dolayı kınandığının yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri yanıltmak amacıyla eksik veya yanlış bildirmek,

2) Ders, seminer, sınav, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak,

3) ~~Yükseköğretim kurumu içinde izinsiz olarak bildiri dağıtmak, afiş veya pankart asmak,~~ (Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile iptal edildi)

4) Yükseköğretim kurumunca veya yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış güncel duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek,

5) Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek,

6) Üniversite kampüsünde üniversite senatosu tarafından belirlenen alanlar dışında, sigara ve diğer tütün ürünleri ile elektronik sigara kullanmak.

b) Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığı ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak,

2) Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun bir şekilde yürütülmesini engellemek,

3) Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak,

4) Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,

5) Yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,

6) Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek,

~~7) Yükseköğretim kurumuna ait kapalı veya açık mahallerde yetkililerden izin almadan toplantılar düzenlemek,~~ (Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile iptal edildi)

8) Yükseköğretim kurumu personeli veya öğrencilerini tehdit etmek.

c) Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak,

2) Kurum personeli veya öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak,

3) Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak,

4) Yükseköğretim kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek,

5) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek,

6) Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak veya bunları anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında kısmen ya da tamamen başkalarına yazdırmak,

7) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen bu karara uymamak,

8) 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan fiillerden birini yükseköğretim kurumlarında işlemek.

ç) Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağını yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Yükseköğretim kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak,

2) Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek,

3) Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak,

4) Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek,

5) Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak,

6) Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak,

7) Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak,

8) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek,

9) 5199 sayılı Kanunun 28/A maddesinin ikinci fıkrasında sayılan fiili yükseköğretim kurumlarında işlemek.

d) Yükseköğretim kurumundan çıkarma: Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığının yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak,

~~2) Suç işlemek amacıyla kurulan bir örgüte üye olmamakla birlikte, örgüt adına faaliyette bulunmak veya örgüte yardım etmek, (Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile iptal edildi)~~

3) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, başkalarına vermek ya da ticaretini yapmak,

4) 6136 sayılı Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak,

5) Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek

Disiplin suçu teşkil edecek bir fiile ilişkin ceza soruşturması veya kovuşturma yapılması disiplin soruşturması açılmasına ve disiplin cezası verilmesine engel değildir. Benzer şekilde bir fiilin başka kanun uyarınca idari yaptırıma bağlanması disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez. Örneğin Üniversite içerisinde kapalı alanlarda sigara içen bir öğrenciye Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezası kesilmesi, aynı fiile ilişkin disiplin soruşturması açılmasına ve şartları oluşmuşsa disiplin cezası (54/1-a-6 uyarınca uyarı cezası) verilmesine engel değildir.

6. Ceza Zamanaşımı

Ceza zamaşımlarında disiplin suçu teşkil eden fiilin işlendiği tarih dikkate alınır. Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin **işlendiği tarihten itibaren**, en geç **iki yıl** içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, **disiplin soruşturmasına süresi içerisinde başlanılmış olsa dahi disiplin cezası verme yetkisi zamaşımlarına uğrar**. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren ‘suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak’ fiilleri açısından zamaşımlar süresinin adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamaşımlar süresi içerisinde, zamaşımlar süresinin dolması veya

dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

7. Tekerrür

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, cezanın bildiriminden sonra ve disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. (54/2-a) Tekerrüre esas alınacak cezanın kesinleşmiş olması gerekmektedir. Tekerrür hükümlerine dair dikkat edilmesi gereken diğer husus, **fiilin** tekerrüre esas alınması yani tekrarlanmasıdır. Örneğin evvelce usulsüz müracaat sebebiyle uyarı cezası almış görevlinin, cezanın dosyada saklama süresi olan beş yıl içerisinde tekrarlanması, yani yeniden usulsüz müracaatta bulunması halinde tekerrür hükümleri uygulanacak ve uyarı cezasından bir derece ağır ceza olan kınama cezası uygulanacaktır. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz. Tekerrür konusunda en önemli nokta disiplin suçunun tekerrürü gerekçesiyle yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemeyeceğidir.

8. Karar ve Bildirim Yazısı Tebliği

Soruşturmanın tamamlanmasından sonra 10 gün içerisinde karar verilmelidir. Yukarıdaki esaslar dahilinde yapılan değerlendirme sonrasında ceza verilmesine karar verilmesi halinde verilen ceza bir karar bildirim yazısı ve ekinde ceza kararı ile öğrenci ile varsa diğer ilgililere tebliğ edilir. Ceza eş zamanlı olarak **öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve yükseköğretim kurumuna bildirilir.** (54/10-b) **Bildirim yazısında disiplin soruşturmasının hangi tarihte hangi fiile veya tutuma ilişkin başlatıldığı, disiplin soruşturma raporunun ve dosyanın incelendiği, fiilin kanun madde numarası ve yaptırım cezası ve nihayet tespit edilen ceza ve mutlak suretle itiraz için başvurulabilecek merci, usul ve itiraz süresi yer almalıdır.** Bildirim yazısı ceza kararı disiplin amiri tarafından verilmişse disiplin amiri, disiplin kurulu tarafından verilmişse kurulun başkanı tarafından yazılmalıdır. **Bildirim yazısı elden teslim edilecekse tebliğ-tebellüğ tutanağı düzenlenmeli [\(BKZ EK-22\)](#), diğer yollarla gönderilecekse özel olarak düzenlenen haller hariç öğrenciye yapılacak tebligatta, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.** Ancak yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde, bunu mensubu bulunduğu yükseköğretim kurumuna bildirmeyen veya yanlış ya da eksik bildiren öğrenciye, yükseköğretim kurumunda kayıtlı adresine gönderilmiş tebligat, usulüne uygun tebligat sayılır.

9. İtiraz

Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı on beş gün içinde **üniversite yönetim kuruluna** itiraz edilebilir. Öğrenci disiplin cezalarına itiraz mercii, ceza ne olursa olsun **üniversite yönetim kuruludur**. Dosya kapsamında, disiplin suçunu oluşturan fiil sebebiyle doğrudan mağdur olan kişi de aynı usulle karara itiraz edebilir.

İtiraz halinde üniversite yönetim kurulu, on beş gün içinde itirazı kabul veya reddeder. İtiraz kabul edilirse ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar. Disiplin kurulunun yetkisi cezayı kabul veya reddetmekten ibarettir. Kurul farklı bir ceza veremez, cezayı ağırlaştıramaz yahut hafifletemez. İtirazın kabulü halinde yetkili disiplin amiri veya kurulu kabul gerekçesini dikkate alarak otuz gün içinde karar verebilir. **Yetkili disiplin amiri veya kurulu yeni işlem tesis edecekse itiraz merciinin cezanın iptal talebini kabul gerekçesi göz önüne almalıdır.** Örneğin itiraz mercii tarafından kişinin kusurlu olmadığı tespit edilerek itiraz kabul edilmişse, yeni bir delil elde edilmedikçe kişinin kusurlu olduğu tespitiyle itiraz kararına direnilmemelidir. Yeni işlem tesis edilmesi halinde gerekliyse soruşturma prosedürü yeniden işletilmelidir. Yeni verilecek cezaya ilişkin mutlaka yeniden savunma alınmalıdır. Bu işlem için de aynı şartlarda itiraz edilebilir.

İtirazın reddedilmesi ve ilgisine tebliği üzerine disiplin cezası kural olarak kesinleşir. Bu aşamadan sonra ilgili kişi yasal haklarını kullanarak yetkili İdare Mahkemesi'nde söz konusu cezanın iptali için iptal davası; uğramış olduğu zararları mevcut ise tam yargı davası açabilir. Öğrenci disiplin cezalarında **itiraz hakkı kullanılmadan da idari yargı yoluna başvurulabilir.**

İtiraz, itirazı değerlendirmeye yetkili makama verilecek dilekçe ile yapılmalıdır. Ancak muhtelif yargı kararları ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 5. Maddesinde yer alan “Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.” hükmü bir arada değerlendirildiğinde itirazın ilgisiz makam tarafından evleviyetle ilgili makama gönderilmesi, hatalı makama teslim edilen dilekçenin özellikle itiraz süresinin geçmesi gibi sonuçları önlenmelidir. Örneğin Hukuk Fakültesi disiplin kurulunun itiraz makamı olduğu bir disiplin cezası için üniversitenin farklı bir birimine itiraz dilekçesi verilmek istenildiği zaman kişi itiraz makamına yönlendirilmelidir. Ancak olağan dışı bir durumda veya her nasılsa farklı birime itirazın yapılması durumunda itiraz evleviyetle ilgili birime iletilmelidir.

10. Cezanın Uygulanması ve Diğer Hususlar

Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar.

Disiplin cezaları öğrencilerin dosyalarında saklanır.

ÖRNEK YAZILAR-TUTANAKLAR

EK 1- İncelemeci Görevlendirme

T.C.

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK MAKAMI veya FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

GİZLİ

Sayı :

Konu : İncelemeci Görevlendirme

Sayın, Dr. Öğr. Üyesi(ad soyad)

(Unvanı-Görevi)

İlgi : 'ın Rektörlüğümüze/Dekanlığımıza muhatap...../...../2023 tarih sayılı şikayet dilekçesi.)veya) tarih sayılı sınav kopya tutanağı

İlgi dilekçe/tutanak ile Fakültesi Bölümü sınıf numaralı öğrencisi (ad soyad), , yaptığını iddia etmektedir. Söz konusu iddialar hakkında inceleme başlatılmasına ve incelemenin tarafınızdan yürütülmesine karar verilmiştir. Gerekli incelemenin yapılarak, inceleme sonucunda ilgili hakkında soruşturma açılıp açılmayacağı hususunda kanaatinizi de içeren raporunuzun tarihine kadar (**soruşturma zamanaşımı süreleri gözetilmelidir**) Rektörlüğümüze/Dekanlığımıza sunulması hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr.

Rektör/Dekan

Ek: İlgi dilekçe/tutanak örneği.

EK 2- İnceleme Raporu

Konu : İnceleme Raporu

İlgi : Üniversitesi ... Fakültesi Dekanlığının .../.../2025 tarih ve ... sayılı
incelemeci görevlendirme yazısı.

Hakkında İnceleme Yapılan Kisi/Olay: Öğrenci ad soyad -Usülsüz soru paylaşımı-Kopya

İNCELEME KONUSU

(İDDİA) :Fakültesi Bölümü öğrencisi.....'ın bütünleme sınavında soru paylaşımı
yaparak kopya çekilmesini sağladığı

SAFAHAT :

- 1- .../.../2025 tarih ve sayılı yazı ile’den bilgi ve belge talep edilmesi,
- 2- .../.../2025 tarih ve sayılı yazı ile tanık olarak’nun ifadeye çağırılması,
- 3- .../.../2025 tarihinde tanık’nın ifadesinin alınması.

OLAYLAR VE DEĞERLENDİRME :

Dilekçede yer alan iddialar sırasıyla aşağıda değerlendirilmiştir.

- 1- Bütünleme Sınavında Soru Paylaşımı yaptığı iddiası :

SONUÇ VE KANAAT:

Genel olarak değerlendirildiğinde Dolayısıyla ilgili hakkında
soruşturma açılmasına gerek olduğu / olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

...../.../2025

Prof. Dr.....

İncelemeci

EK: İnceleme Dosyası

EK-3 İnceleme Sonucu Bildirme Yazısı

T.C.

**TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
DEKANLIK/REKTÖRLÜK MAKAMI**

Sayın,

..... Fakültesi Öğrencisi (Hakkında İnceleme Başlatılana Hitaben)

Rektörlük/Dekanlık Makamının/2025 tarih ve sayılı yazısı ile Fakültesi Bölümü öğrencisi (ad soyad) ..'e bütünleme sınavı gerçekleşir iken soru paylaşımı yaparak kopya çekmeye sebebiyet verdiğiniz iddiasıyla hakkınızda başlatılan inceleme sonucunda soruşturma açılmasına gerek görülmemiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Sayın, Öğretim Elemanı-Öğrenci
(Dilekçe Sahibi / Başvurana Hitaben)

İlgi :...../2025 tarihli dilekçeniz.

İlgi dilekçenize/tutanağınıza istinaden... Fakültesi.... Bölümü.. öğrencisi (ad-soyad) hakkında başlatılan inceleme sonucunda soruşturma açılmasına gerek görülmemiştir.
Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr.....

Rektör/Dekan

EK 4- Disiplin Soruşturmacısı Atama

T.C.
TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
.....Fakültesi Dekanlığı

GİZLİ

Konu: Disiplin Soruşturması

Sayın, Prof./Doç./Dr. Öğr. Üyesi
(görevi/unvanı)

İlgi :’nun .../.../2023 tarih ve sayılı dilekçesi.
.../.../2023 tarih ve sayılı inceleme sonuç yazısı

..... Fakültesi Bölümü ...Öğrencisi’ın
..... (iddiasıyla .../.../2025 tarih ve sayılı yazımız
ile hakkında inceleme başlatılmış ve inceleme sonucunda hazırlanan raporda ilgili hakkında
disiplin soruşturması açılmasının uygun olacağı kanaati belirtilmiştir: **İnceleme Yapıldıysa**)
ileri sürülen Öğrenci... hakkında Yükseköğretim Kanunu 54. maddesi gereğince disiplin
soruşturması yapmak üzere Soruşturmacı olarak görevlendirildiniz. Gerekli soruşturmanın
yapılarak soruşturma sonucunda hazırlayacağınız rapor ve eki soruşturma dosyanın gün
içinde **(Soruşturmanın tamamlanma süresi (30 gün) gözetilmelidir)**. Dekanlığımıza
sunulmasını/.....’a iletilmesini rica ederim.

Prof. Dr.
Dekan

EK-5 Soruşturma Hazırlık Tutanağı
(Birden fazla soruşturmacı yahut komisyon görevlendirildiyse)

Rektörlüğün tarih sayılı Soruşturma Emri gereğince görevlendirilen komisyonumuz
..... tarihinde odasında toplandı. Yapılan görüşmeler sonucunda;

- 1) Şikayetçi..... Çağrılarak olayla ilgili detaylı ifadesinin alınmasına,
- 2) Soruşturma konusu fiilin gerçekleştiği gün sınıfta olanlar ile diğer tüm görgü tanıklarının çağrılarak ifadelerin alınmasına,
- 3)’den olayla ilgili kayıtların istenmesine
- 4) Soruşturulana ifadeye davet yazısı gönderilmesine ve belirlenen günde detaylı ifadesinin alınmasına
- 5) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığından soruşturulananın daha önce disiplin cezası alıp almadığı, ödül veya başarı belgesi alıp almadığı ve çalışmalarının olumlu olup olmadığı bilgisi alınmak üzere yazı yazılmasına

Oybirliği ile karar verildi.

Tarih:..

Yeminli Katip (Varsa) İsmi

İmzası

Soruşturma Komisyonu Başkanı

İmza

Üye

İmza

Üye

İmza

EK-6 ZABIT KATİBİ GÖREVLENDİRME

ZABIT KATİBİ YEMİN TUTANAĞI.

Rektörlük Makamının .../.../2025 tarih ve sayılı yazısı ile başlatılan soruşturma nedeniyle tutanakların düzenlenmesi için biriminde olarak görev yapan’ın zabıt katibi olarak görevlendirilmesi uygun görülmüş ve kendisine konu ile ilgili bilgi verilerek usulen “duyduklarımı ve gördüklerimi hiç kimseye söylemeyeceğime ve hiçbir şey eklemekten ve çıkarmadan doğru şekilde yazacağıma namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim” şeklinde yemin ettirilerek göreve başlatılmış olup iş bu tutanak aşağıda yazılan görevlilerce imza altına alınmıştır.

Prof. Dr.

(Soruşturmacı, Dekan, Rektör)

Hazır Bulunan

(Görevi)

Yeminli Zabıt Katibi

EK-7 İFADEYE ÇAĞRI YAZISI (ŞİKAYETÇİ)

GİZLİ

Konu: Disiplin Soruşturması

Sayın,
(görevi/unvanı)

..... tarih sayılı dilekçeniz konusu şikayetiniz (mail yoluyla, telefonla veya sözlü olarak yapıldıysa gün ve saat bilgisiyle yazılır)(Rektörlük-Dekanlık) makamınca incelenmiş ve tarih sayılı yazıyla açılan soruşturmada Soruşturmacı olarak görevlendirilmiş bulunmaktayım. Soruşturma kapsamında şikayetçi sıfatıyla şikayet konusu fiil ile ilgili ifadenize başvuracağımdan günü saat’de(yer)’de hazır bulunmanız gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr.

Soruşturmacı

EK-8 İFADEYE ÇAĞRI YAZISI (TANIK)

GİZLİ

Konu: Disiplin Soruşturması

Sayın,
(görevi/unvanı)

..... tarihinde meydana gelen olayıyla ilgili Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğünün tarih sayılı yazısıyla soruşturmacı olarak görevlendirilmiş bulunmaktayım. Soruşturma kapsamında tanık sıfatıyla ifadenize başvuracağımdan günü saat 'de(yer)'de hazır bulunmanız gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr.
Soruşturmacı

EK-9 İFADEYE ÇAĞRI YAZISI (SORUŞTURULAN)

TARİH

GİZLİ

Konu: Disiplin Soruşturması

Sayın,
(görevi/unvanı)

Rektörlük makamının tarih sayılı yazısıyla Bütünleme Sınavında iken soru paylaşımı yaptığınız iddiasıyla açılan soruşturmada soruşturmacı olarak görevlendirilmiş bulunmaktayım.

Soruşturma konusu fiil ile ilgili soruşturulan sıfatıyla ifadenize başvuracağımdan aşağıda belirtilen yerde; belirtilen gün ve saatte hazır bulunmanız gerekmektedir. Bu bağlamda söz konusu soruşturmaya ilişkin CMK m. 147'ye kıyasen iddiaya ilişkin olarak susma, kendi lehinize olan delilleri belirterek toplanmasını istemek, lehinize olan hususları ileri sürmek ve şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak haklarınızın olduğunu hatırlatarak varsa bu hususlara dair bilgi ve belgelerle birlikte aşağıda belirtilen yerde; belirtilen gün ve saatte hazır bulunmanız hususunda gereğini rica ederim.

Tarih: 23.06.2025 Çarşamba

Saat: 10.30

Yer: T.C. Türk-Alman Üniversitesi Toplantı Odası

Prof. Dr.

Soruşturmacı

EK-10 ŞİKAYETÇİ İFADE TUTANAĞI

İfade Alan Soruşturmacı :
Zabıt Katibi :
İfadenin Alındığı Yer :
İfadenin Alındığı Tarih ve Saat:
ŞİKAYETÇİNİN
T.C. Kimlik No :
Adı Soyadı :
Baba ve Ana Adı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Çalıştığı Yer, Görevi, Birimi :
Adresi :
Telefon Numarası :

Yukarıda kimlik bilgileri yazılı şikayetçiye, soruşturma konusu olay açıklanarak şikayeti soruldu. Şikayetçi cevaben ;

“..... ve’den şikayetçi olduğunu” belirtmesi üzerine ***şikayetçiden soruldu;***

Soru 1 :

Cevap 1 :

Soru 2 :

Cevap 2 :” (soru sorulmayacaksa kalın ve italik yazılı kısım çıkarılabilir.)

Konu hakkında başka diyeceğinin olup olmadığı sorulduğunda;

“Konu hakkında söylemek istediklerinin bundan ibaret olduğunu” söylemesi üzerine iş bu tutanak aşağıda isimleri yazılı kişilerce sesli olarak okunarak imza altına alındı. .../.../2025

SORUŞTURMACI

KATİP

ŞİKAYETÇİ

EK-11 TANIK İFADE TUTANAĞI

İfade Alan Soruşturmacı :
Zabıt Katibi :
İfadenin Alındığı Yer :
İfadenin Alınış Tarih ve Saat :
TANIĞIN
T.C. Kimlik No :
Adı Soyadı :
Baba ve Ana Adı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Çalıştığı Yer, Görevi, Birimi :
Adresi :
Telefon Numarası :

Yukarıda açık kimliği yazılı tanık huzura alındı ve kendisine Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğünün .../.../2025 tarih ve sayılı yazısı ile açılan soruşturma konusu olay açıklandı. “Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ettirilerek soruldu;

1- Soru :

Tanık Cevaben: “

2- Soru :

Tanık Cevaben: “

3- Başka diyeceği olup olmadığı soruldu,

Tanık Cevaben: “Konu hakkında söylemek istediklerinin bundan ibarettir.” dedi.

İş bu tutanak aşağıda isimleri yazılı kişilerce sesli olarak okunarak imza altına alındı.
.../.../2025

SORUŞTURMACI

KATİP

ŞİKAYETÇİ

EK-12 SORUŞTURULAN İFADE TUTANAĞI

İfade Alan Soruşturmacı :
Zabıt Katibi :
İfadenin Alındığı Yer :
İfadenin Alındığı Tarih ve Saat:
SORUŞTURULANIN
T.C. Kimlik No :
Adı Soyadı :
Baba ve Ana Adı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Çalıştığı Yer, Görevi, Birimi :
Adresi :
Telefon Numarası :

Yukarıda açık kimliği yazılı soruşturulana kanuni hakları açıklandı. Soruşturma konusu hakkında konuşmama hakkını kullanabileceği, lehine olan delillerin toplanılmasını isteyebileceği bildirildi. Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğünün .../.../2025 tarih ve sayılı yazısı ile hakkında açılan soruşturma konusu olay açıklanarak soruldu;

1- Soru :

Cevaben: : “

2- Soru :

Cevaben: : “

3- Başka diyeceği olup olmadığı soruldu,

Soruşturulan Cevaben: “Konu hakkında söylemek istediklerinin bundan ibarettir.” dedi.

İş bu tutanak aşağıda isimleri yazılı kişilerce sesli olarak okunarak imza altına alındı.
.../.../2025

SORUŞTURMACI

KATİP

SORUŞTURULAN

EK-14 SORUŞTURMA RAPORU

SORUŞTURMA ONAYI : Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğünün/...../2025 tarih ve sayılı yazısı.

ŞİKAYETÇİ (Varsa) : (ad soyad) (Görev-Unvanı)

SORUŞTURMACI : Prof. Dr.

SORUŞTURULAN : (ad soyad) TC Kimlik numaralı ,

..... ve oğlu / kızı yılı doğumlu olarak görev yapar.

SORUŞTURMA KONUSU : Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak

OLAY TARİHİ VE YER :/.../2025 ve

SAFAHAT

1- Soruşturma süresince katip olarak görev yapmak üzere ..(isim-görev) görevlendirilmesi

2-/.../2025 tarih ve... sayılı yazı ile şikayetçi’in ifadeye çağırılması,

3-/.../2025 tarihinde şikayetçinin ifadesinin alınması,

4-/.../2025 tarih ve ... sayılı yazı tanık’ ifadeye çağırılması,

5-/.../2025 tarih ve ... sayılı yazı ile tanık ’in ifadeye çağırılması,

6-/.../2025 tarih ve ... sayılı yazı ile soruşturulan ’nin ifadeye çağırılması

9-/.../2025 tarihinde soruşturulan’in ifadesinin alınması

10-/.../2025 tarih sayılı yazı ile’den (kamera görüntüsü/giriş çıkış kayıtları vs) belgelerin istenilmesi

11-/.../2025 tarihinde’den gelen belgelerin dosyaya eklenmesi

11-/.../2025 tarih ve sayılı yazıyla soruşturulan

..... in olumlu çalışmaları, ödül-başarı belgeleri ve önceki disiplin cezalarının istenmesi

SORUŞTURULAN İFADESİNDE ÖZETLE :

DEĞERLENDİRME : (Soruşturmacının soruşturma süresince elde ettiği bilgi ve deliller, şikayetçi, tanık ve soruşturulanın ifadeleri üzerinden olayı tahlil ettiği kısım burada yer alır. Olayın gerçekleşip gerçekleşmediği, kim tarafından nasıl işlendiği, kast, ihmal, kusur derecesi gibi hususlar değerlendirilir.

SONUÇ VE TEKLİF : Bu bölümde filin 2547 sayılı Kanun gereğince disiplin suçu gerektirip gerektirmediği; gerektiriyorsa anılan kanunların hangi maddesinin hangi fıkrasındaki hangi fiile uyduğu ve hangi cezayı gerektirdiği; tekrerrün söz konusu olup olmadığı; iyi hal, olumlu çalışma, başarı ve ödülleri hakkında indirim uygulanıp uygulanmayacağı hakkında açık, somut teklif belirtilir.

İDARİ TEDBİRLER:Bu kısımda varsa soruşturma süresince edinilen bilgiler üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda alınması gereken idari tedbirler belirtilir. (Örneğin öğrencinin geçici olarak kampüse girişinin engellenmesi vs.)

yönündeki kanaat teklif ve arz olunur./...../2025.

Prof. Dr.

Soruşturmacı

Ek:

1- Soruşturma Dosyası

2- Dizi Pusulası

EK-15 SORUŞTURMA RAPORU VE SORUŞTURMA DOSYASI TESLİM YAZISI

GİZLİ

DOSYA NO: 2025/....

...../...../

REKTÖRLÜK MAKAMINA /..... DEKANLIĞINA/..... MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: .../.../2025 tarih ve sayılı Soruşturma Emri.

İlgi Soruşturma Emriniz gereğince ‘’.... Fakültesinde 01.01.2023 tarihinde gerçekteően Bütünleme Sınavında kopya çekildiğı’’ iddiası ile ilgili olarakÖğrenci (ad-soyad)... hakkında tarafımca yapılan disiplin soruşturmasına ilişkin Soruşturma Raporu, Soruşturma Dosyası dizi pusulası ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr.....

Soruşturmacı

EK 1: Soruşturma Dosyası

EK 2: Soruşturma Raporu

EK 3: Dizi Pusulası

DİZİ PUSULASI ÖRNEĞİ

..... Fakültesi... Bölümü ..Öğrencisi (ad-soyad) hakkında/haklarında düzenlenen
inceleme ve soruşturma raporu dizi pusulasıdır.

Ek Sıra No	Ek Sayfa Sayısı	Belgenin Tarihi-Sayısı, Kime Ait Olduğu, Belgenin Niteliği ve İçeriği Hakkında Açıklamalar
1	1	Dekanlık Makamının .../.../.....tarihli ve Sayılı görevlendirme yazıları.
2	4	Dekanlık Makamının/..../..... tarihli ve Sayılı soruşturma emri ve ekleri
3	2	Şikayetçi’nın ifade tutanağı
4	1	’nın ifade tutanağı
5		
6		
7	1	İnceleme/soruşturma ile ilgili belgeler
8	3	İnceleme/soruşturma ile ilgili belgeler
9	5	İnceleme/soruşturma ile ilgili belgeler
10	1	İnceleme/soruşturma ile ilgili belgeler
11		
12		
13	18	Oniki ek, onsekiz sayfadan ibarettir.

Adı-Soyadı
Soruşturmacı
İmza

EK-17 SAVUNMA (SON SAVUNMA) İSTEME YAZISI

T.C.

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK MAKAMI/..... DEKANLIĞI/.....MÜDÜRLÜĞÜ/..DİSİPLİN KURULU

GİZLİ

SAYI :

KONU : Disiplin Soruşturması

Sayın; Öğrenci.....(ad-soyad)

(Görev / Unvanı)

.../.../... tarihinde “.... Fakültesinde gerçekleşen Bütünleme Sınavında kopya çekilmesine sebebiyet verildiği” iddiası ile ilgili olarak hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda yapmak suretiyle 2547 sayılı Kanunun 54. maddesinin fıkrasının bendinin alt bendinde yer alan fiili işlediğiniz belirtilerek 2547 sayılı Kanunun maddesi fıkrası bendi alt bendi gereğince (uyarı/kınama vs) cezası ile cezalandırılmanız teklif edildiğinden, konuya ilişkin savunmanızı bu yazıyı aldığınız tarihten itibaren 7 (yedi) **(en az 7 gün süre verilmelidir)** gün içinde tarafıma iletmenizi; bu süre içerisinde savunma vermediğiniz takdirde savunma hakkınızdan vazgeçmiş sayılarak dosyadaki mevcut delillere göre karar verileceği hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr.

Disiplin Amiri / Disiplin Kurulu Başkanı

İmza

EK-18 SÖZLÜ SAVUNMA TUTANAĞI

Savunma Alan Soruşturmacı :

Zabıt Katibi :

Savunmanın Alındığı Yer :

Savunmanın Alındığı Tarih ve Saat :

SORUŞTURULANIN

T.C. Kimlik No :

Adı Soyadı :

Baba ve Ana Adı :

Doğum Yeri ve Tarihi :

Çalıştığı Yer, Görevi, Birimi :

Adresi :

Telefon Numarası :

Yukarıda açık kimliği yazılı soruşturulan Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğünün/..... Dekanlığının/..... Disiplin Kurulunun .../.../2025 tarih ve sayılı yazısı ile tarihine kadar savunma vermeye davet edilmiş, ilgili’a başvurarak savunmasını yazılı değil sözlü vermek istediğini beyan etmiştir. Bunun üzerine ilgiliye savunmaya davet yazısı gösterilerek içeriği okunmuş, soruşturma konusu olay, isnat edilen fiil ve teklif edilen ceza açıklanmış ve söz, savunmasını yapmak üzere soruşturulana bırakılmıştır. Soruşturulan savunma olarak;

“.....”
.....”

Diyerek sözünü tamamlamış, başka diyeceği olup olmadığı sorulduğunda;

“Söz konusu soruşturma konusu ve içeriği, isnat edilen fiil ve teklif edilen ceza ve haklarım hakkında bilgilendirildim. Soruşturma kapsamında savunma olarak söyleyeceklerim bundan ibarettir.” dedi.

İş bu tutanak aşağıda isimleri yazılı kişilerce sesli olarak okunarak imza altına alındı.
.../.../2025 Saat:..... Yer:

SORUŞTURMACI

KATİP

SORUŞTURULAN
(Savunma Veren)

EK-20 DİSİPLİN CEZASI BİLDİRİM YAZISI

T.C.

TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK MAKAMI / FAKÜLTESİ DEKANLIĞI/....DİSİPLİN KURULU

GİZLİ

Sayın, (ad soyad)

.../.../... tarihinde ‘’.... Fakültesinde gerçekleşen Bütünleme Sınavında kopya çekilmesine sebebiyet verildiği’’ eyleminde bulunmanız *iddiasıyla yapılan şikayet / sebebiyle tutulan tutanak / yönündeki tespit* sonucu .../.../... tarih sayılı Soruşturma Emri ile başlatılan soruşturma sonucunda düzenlenen soruşturma raporu incelenmiş; soruşturmanın usulüne uygun yürütüldüğü ve maddi olayı açığa çıkaracak tüm bilgi ve belgelerin toplandığı görülmüştür. ***Teklif edilen ceza hakkında*** savunmaya davet edilmenize karşın süresi içerisinde savunma sunmadığınızdan dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda / ***Teklif edilen ceza hakkında*** tarihli savunmanız yerinde görülmemiş; dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda soruşturmacının tespit ve önerileri de dikkate alınarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendinin alt bendine uyan eyleminiz dolayısıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendi gereğince (Kınama, Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma v.s) cezası ile cezalandırılmanıza; fiilin ağırlığı ve yaşanan olay nedeniyle pişmanlık duymamanız gerekçesiyle alt ceza uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Bu kararın tarafınıza tebliğinden itibaren 15 (on beş) gün içinde Üniversite Yönetim Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr.....

Rektör / Dekan / Müdür /Disiplin Kurulu Başkanı

EK-21 TEKERRÜRLÜ DİSİPLİN CEZASI BİLDİRİM YAZISI

T.C.

TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK MAKAMI / FAKÜLTESİ DEKANLIĞI/....DİSİPLİN KURULU

GİZLİ

Sayın, (ad soyad)

.../.../... tarihinde ‘’.... Fakültesinde gerçekleşen Bütünleme Sınavında kopya çekilmesine sebebiyet verildiği’’ eyleminde bulunmanız *iddiasıyla yapılan şikayet / sebebiyle tutulan tutanak / yönündeki tespit* sonucu .../.../.... tarih sayılı Soruşturma Emri ile başlatılan soruşturma sonucunda düzenlenen soruşturma raporu incelenmiş; soruşturmanın usulüne uygun yürütüldüğü ve maddi olayı açığa çıkaracak tüm bilgi ve belgelerin toplandığı görülmüştür. ***Teklif edilen ceza hakkında*** savunmaya davet edilmenize karşın süresi içerisinde savunma sunmadığınızdan dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda / ***Teklif edilen ceza hakkında*** tarihli savunmanız yerinde görülmemiş; dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda soruşturmacının tespit ve önerileri de dikkate alınarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendinin alt bendine uyan eyleminiz dolayısıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendi gereğince (Kınama, Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma v.s) cezası ile cezalandırılmanıza; fiilin ağırlığı ve yaşanan olay nedeniyle pişmanlık duymamanız gerekçesiyle alt ceza uygulanmasına yer olmadığına; daha önce tarih sayılı soruşturma sonucunda fiili nedeniyle (Ceza Türü) cezası aldığımız, bu cezanın kesinleştiği ve disiplin zamanaşımı süresinin dolmadığı anlaşıldığından, aynı eylemi tekrarlamanız nedeniyle 2547 sayılı Kanunun 54. maddesinin 2. fıkrasında mevcut tekerrür hükümleri gereğince bir üst ceza olan cezası ile cezalandırılmanıza karar verilmiştir.

Bu kararın tarafınıza tebliğinden itibaren 15 (on beş) gün içinde Üniversite Yönetim Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilir veya 60 gün içinde İdare Mahkemelerine dava açabilirsiniz. Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr.....

Rektör / Dekan / Müdür /Disiplin Kurulu Başkanı

EK-22 ALT CEZA UYGULAMALI DİSİPLİN CEZASI BİLDİRİM YAZISI

T.C.

TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK MAKAMI / FAKÜLTESİ DEKANLIĞI/....DİSİPLİN KURULU

GİZLİ

Sayın, (ad soyad)

.../.../... tarihinde ‘’.... Fakültesinde gerçekleşen Bütünleme Sınavında kopya çekilmesine sebebiyet verildiği’’ eyleminde bulunmanız *iddiasıyla yapılan şikayet / sebebiyle tutulan tutanak / yönündeki tespit* sonucu .../.../.... tarih sayılı Soruşturma Emri ile başlatılan soruşturma sonucunda düzenlenen soruşturma raporu incelenmiş; soruşturmanın usulüne uygun yürütüldüğü ve maddi olayı açığa çıkaracak tüm bilgi ve belgelerin toplandığı görülmüştür. ***Teklif edilen ceza hakkında*** savunmaya davet edilmenize karşın süresi içerisinde savunma sunmadığınızdan dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda / ***Teklif edilen ceza hakkında*** tarihli savunmanız yerinde görülmemiş; dosya kapsamındaki tüm mevcut deliller üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda soruşturmacının tespit ve önerileri de dikkate alınarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendinin alt bendine uyan eyleminiz dolayısıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının.....bendi gereğince (Kınama, Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma v.s) cezası ile cezalandırılmanıza; önceki başarılarınız, fiilin derecesi ve yaşanan olay nedeniyle pişmanlık duymanız gerekçesiyle cezanın hafifletilerek bir alt ceza olan..... cezasının uygulanmasına karar verilmiştir.

Bu kararın tarafınıza tebliğinden itibaren 15 (on beş) gün içinde Üniversite Yönetim Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr.....

Rektör / Dekan / Müdür /Disiplin Kurulu Başkanı

EK-23 TEBLİĞ-TEBELLÜĞ TUTANAĞI
(MEMUR VASITASIYLA ELDEN YAPILACAK TEBLİGATLAR İÇİN İKİ NÜSHA
OLARAK DÜZENLENECEKTİR)

T.C.
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ
.....

DOSYA NO:

Rektörlük Makamının/ Fakültesi Dekanlığının/ Enstitü-Yüksekokul
Müdürlüğününtarih ve sayılı konulu yazısı tarihinde ekli kapalı
zarf içerisinde tebliğ edilmiştir.

TEBLİĞ EDEN

TEBELLÜĞ EDEN

Adı - Soyadı

İmza

Kapalı zarf içerisinde elden teslim aldım. (El Yazısı İle)